

BCNL

AMERICA FOR

BULGARIA

FOUNDATION

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ

Любен Панов

**Български център за
неστοпанско право**

КАК СЕ ФИНАНСИРА НПО?

BCNL

КАКВО Е ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ?

BCNL

ЗАЩО НИ ТРЯБВА РЕЗЕРВ?

- Издръжка на организацията и екипа в криза;
- Собствен принос при кандидатстване по проекти;
- Покриване на разходи, които финансиращи програми и донори не признават;
- По-голяма независимост на НПО от определен източник на финансиране.

BCNL

AMERICA FOR

BULGARIA

FOUNDATION

ПРИНЦИПИ ЗА ДОБРО ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАЩО НИ ТРЯБВАТ?

- **Ключовият актив за НПО е доброто име**
- **Много организации не знаят какво да правят**
- **Защото някои от следващите ситуации са възможни при всеки ...**

КАКВИ СА ТЕЗИ ПРИНЦИПИ?

BCNL

- Доброволни
- И за големи, и за малки
- Кратки и ясни
- Практически приложими
- Инструкция/Идеи за тези, които искат да имат добро финансово управление
- Надграждат законовите изисквания

- Канят ви в УС на Ф-ия за добро управление. Вие считате идеята за важна и от години работите по темата. Оказва се, че освен вас в УС са и директорът, счетоводителят и двамата координатори, които работят във фондацията.
- Принципи:
  - Двустепенна система на управление
  - Поне половината от членовете на органа, който контролира, са различни от екипа

- Вие сте член на УС на неправителствена организация. Директорът внезапно напуска и се оказва, че в банковата сметка няма никакви средства (въпреки че по документи имате пари).
- Принципи:
  - Система за вътрешен контрол
  - Одобрение, плащане и осчетоводяване на плащанията не се извършват от един човек

- Предстои ви пътуване, а трябва да платите за кетъринг на събитие, но още не знаете точната сума. Вашият счетоводител подготвя платежно, което ви дава за подпис с уговорката, че ще добави сумата, когато стане ясна.
- Принципи:
  - Не подписвайте празни документи

- От години работите с много голям донор, който ви подкрепя изцяло и осигурява цялата необходима издръжка на организацията за всяка инициатива, която стартирате. Вследствие на промяна на политиката на донора, той ви информира, че от следващата година ще прекрати финансирането.
- Принципи:
  - Диверсификация – не повече от 50 % от финансирането от 1 източник

- Губите конкурс за финансиране. Оказва се, че организация, която работи в същата сфера, е спечелила финансиране за подобни дейности, а член на вашия екип ще бъде консултант при тях.
- Принципи:
  - Механизъм за регистрация и правила за избягване и разрешаване на конфликта
  - Деклариране на актуални или потенциални конфликти на интереси

- Извършена е проверка в организацията. Оказва се, че от 3 години не сте подавали отчети в НСИ. Твърдите, че не сте знаели за това изискване, а и счетоводителят не ви е казал.
- Принципи:
  - График с дати за отчети

- Член на Настоятелството сте и редовно получавате отчети как всичко е прекрасно. В един момент ви се обаждат член на екипа и казва, че от 5 месеца не е получавал заплата и организацията няма никакви пари.
- **Принципи:**
  - Колективният орган редовно следи бюджета
  - Ковчежник

- Имате 2 одобрени проекта и всичко върви добре. По проект трябва да организирате голяма конференция, а единият от донорите е забравил да преведе поредния транш и нямате пари в банковата си сметка.
- Принципи:
  - За всеки бюджет има отговорник, който следи и паричните потоци

- Във входа, където е вашият офис, са разбити няколко апартамента, включително и вашият. Открадната е каса с 5 000 лв., с които сте щели да плащате след 1 седмица.
- Принципи:
  - Малко средства в брой и плащания по банков път

- Двустепенна система на управление
- Върховният орган – одобрява бюджета и създава с-ма за вътрешен контрол
- Екипът подлежи на контрол
- Поне половината от членовете на органа, който контролира, са различни от екипа
- Членовете на УС или върховният орган – публични

- Система за вътрешен контрол
  - Не се подписват празни документи
  - Проверка дали документите отговарят на реалността
- Структура за одобрение, плащане и осчетоводяване на плащанията:
  - Трите функции да не се извършват от 1 човек.

- Механизъм за регистрация и правила за избягване и разрешаване на конфликта
- Деклариране на актуални или потенциални конфликти на интереси
- Неучастие при решения, засягащи члена на колективния орган

- График с дати за отчети
- За всеки бюджет има отговорник, който следи и паричните потоци
- Колективният орган редовно следи бюджета
- Публичен отчет с източниците на финансиране
- Ковчезник

- Приходи и разходи
- Документ за всяко плащане
- Всеки разход се отчита само веднъж
- Разграничение на средствата от различни източници

- **Ограничение на пари в 1 банка**
- **Малко средства в брой и плащания по банков път**
- **Прозрачни правила за покупка на стоки и услуги**

- Приходи от различни източници
- Диверсификация на финансирането – не повече от 50 % от финансирането от 1 източник
- Изграждане на резерв
- Разумно управление на резерва

БЛАГОДАРЯ!

Любен Панов
luben@bcnl.org
www.bcnl.org

Лятното училище за НПО Аркутино 18-23 юни 2017 г. се организира в рамките на проект „Продължаваща и разширена подкрепа за организациите на гражданското общество“, финансиран от Фондация „Америка за България“.